

лицата дѣяние, лицата, участващи въ него, нѣматъ никакво значение. Брой се слѣдователно само единъ пѣтъ всѣко дѣяние, за извършването на което се обвиняватъ мнозина лица. Напротивъ, броятъ се за отдѣлни единици дѣяния, всички отдѣлни дѣяния по време и мѣсто, извършени отъ едно и също лице.

Когато за извършването на едно дѣяние се обвиняватъ нѣколко лица, то това дѣяние се смѣта, че е било послѣдвано отъ осъждане и се поставя като единица въ съответното мѣсто, даже и когато само едно отъ обвиняемитѣ лица е било осъдено. За да се смѣтне пѣкъ, че едно дѣяние е било послѣдвано отъ оправдание, необходимо е да сѣ били оправдани *всичкитѣ* обвиняеми по него лица. Като завършено сѣ оправдание се смѣта дѣянieto още и тогава, когато само частъ отъ обвиняемитѣ по него лица сѣ оправдани, макаръ за другитѣ лица дѣлото да е било прѣкратено.

Когато едно лице се обвинява въ извършване на нѣколко прѣстѣпни дѣяния, то всѣко едно отъ тия дѣяния се поставя къмъ съответната категория, споредъ това, дали то е било послѣдвано отъ осъждане, или оправдание.

Опитването, помагачеството и подбуждането сѣ поставени при дѣянията къмъ които тѣ се отнасятъ. Отъ тѣхъ отдѣлно сѣ показани само опитванията — въ II та таблица (стр. 16).

Обвиняеми лица. Като отдѣлна „единица“ обвиняемо лице е броевъ всѣкой отдѣленъ индивидъ при всѣко отдѣлно дѣло, по което той е билъ обвиненъ. Излиза, прочее, че единъ и също индивидъ, който е бивалъ обвиняванъ нѣколко пѣти прѣзъ годината, се брой толкова пѣти като отдѣлно обвиняемо лице, колкото пѣти е билъ обвиняванъ. Същото се отнася и до осъденитѣ лица: всѣко отдѣлно лице е броено толкова пѣти като единица осъдено лице, колкото пѣти е било окончателно осъждано прѣзъ годината. Слѣдователно, понятието „осъдени“ и „обвиняеми“ лица, въ смисълъ на нашата криминална статистика, не съвпада съ понятието на „обвиняеми“ и „осъдени“ индивиди и нашата криминална статистика, както и германската, не дава броя на осъденитѣ *индивиди*, а онзи на *индивидуалнитѣ осъждания*.

Изтъкването броя на осъденитѣ индивиди, естествено, е твърдѣ желателно и необходимо за криминалната статистика. Международниятъ статистически институтъ нѣколко пѣти е прѣпорѣчвалъ обработването на даннитѣ за осъденитѣ лица по тоя начинъ. Обаче, изпълнението на това желание, къмъ което трѣбва да се стрѣми криминалната статистика, е въ органическа връзка съ съществуването на едно напълно организирано и безукоризнено водено централно бюро за съдимостта. Безъ това послѣдното, т. е., догдѣто не се постигне да се показватъ съ абсолютна точностъ всичкитѣ прѣдишни осъждания на всѣко едно осъдено лице, дотогава горѣномѣнатото обработване на материала нѣма да бѣде възможно. Мѣжнотиитѣ, които прѣчатъ за установяването броя на осъденитѣ индивиди сѣ толкова голѣми, че, доколкото ни е известно, подобна обработка въ това направление се прави само въ Италия и Белгия.

Лицата, осъдени по едно и също дѣло за повече отъ едно прѣстѣпление, се броятъ въ нашата криминална статистика само по единъ пѣтъ и то само при най-тежкото прѣстѣпление. Въ случай, че едно лице, по едно и също дѣло, е било осъдено за едно дѣяние, и оправдано за нѣколко други, то се брой само по опова дѣяние, за което е било осъдено. При тоя начинъ на опрѣдѣляне единицата осъдено лице, наистина, ние не можемъ да знаемъ точния брой на осъденитѣ лица за всѣки отдѣленъ видъ

дѣяния. Обаче, ако пѣкъ бѣхме броели едно лице толкова пѣти, за колкото дѣяния е било осъдено, то би се получилъ единъ свършено фиктивенъ общъ брой на осъденитѣ лица. Ето защо, по тоя въпросъ Главната дирекция възприе гледището, което лежи въ основата на германската криминална статистика: всѣко осъдено лице да се брой само единъ пѣтъ и то при най-тежкото отъ извършенитѣ отъ него прѣстѣпления.

Прѣдишни осъждания. Въ таблици III, VI, VII и VIII обработката на даннитѣ за осъденитѣ лица е извършена съ огледъ къмъ основното подраздѣление на осъденитѣ лица на такива сѣ и безъ прѣдишни осъждания. Като прѣдишно осъждане е смѣтано всѣко осъждане, което прѣдшествува послѣдното осъждане, за което сѣ дадени свѣдѣния за 1910 год.

4. Таблицы.

Таблица I. Въ таблица I материалътъ е разработенъ по апелативни райони (отдѣлно по мирови и окръжни сѣдилища) и по глави на наказателния законъ (а за специалнитѣ закони по закони). Цѣльта на тая таблица е да ладе една ограничена прѣдстава за дѣйности та на углавнитѣ сѣдилища, въ връзка съ характера на дѣянията и степента на тѣхвата важностъ. Само въ тая таблица се срѣщатъ данни за броя на лицата и дѣянията, относно които дѣлата сѣ се свършили съ оправдание или прѣкрятване.

Тая таблица не можа да се обработи по отдѣлни видове прѣстѣпления (споредъ номерата на номеклатурата), понеже за подобно изработване на свѣдѣнията за обвиняемитѣ лица е необходимо да съществува точна квалификация на дѣянieto, като се посочватъ пунктoветѣ и алинеитѣ на членoветѣ. Обаче, такава точна квалификация е възможно само слѣдъ разрѣшаването на дѣлото. А пѣкъ за дѣлата, които се прѣкрятватъ, обикновено не се даватъ такива свѣдѣния, защото не се издава присѣда. Въ повечето отъ свѣдѣнията за такива дѣла се посочватъ само членoветѣ на наказателнитѣ закони, безъ обозначение на пунктoветѣ и алинеитѣ и това именно прави невъможна обработката на материала въ първата таблица по видове прѣстѣпления.

Даннитѣ за наказанията въ I-та таблица, а така също и въ подробната таблица III за наложенитѣ наказания, се раздѣлиха на двѣ групи: на такива за главнитѣ наказания, и на такива за допълнителнитѣ наказания.

Даннитѣ за лицата, осъдени на глоба, сѣ така също изработени въ двѣ групи: първата обема случайтѣ, дѣто глобата е наложена като самостоятелно наказание, втората — случайтѣ, гдѣто глобата се являва свързана съ пѣкое друго наказание.

Таблица II. Тая таблица ни дава броя на дѣянията по отдѣлни видове прѣстѣпления, споредъ времето и мѣстото на извършването имъ. Тя дава, тѣй да се каже, географията на прѣстѣпността на нашата страна по окръзи. Въ същото време ти посочва разпрѣдѣлението на прѣстѣпленията по мѣсеци. Прѣстѣпленията въ нея сѣ подраздѣлени на: извършени въ градоветѣ и извършени въ селата.

Таблица IV. Таблица IV се отнася до възрастта, вѣроизповѣданието и народността на осъденитѣ лица въ връзка съ мѣстото, гдѣто е било извършено прѣстѣплението и съ прѣдишнитѣ осъждания. Цѣльта на тая таблица е да се хвърли свѣтлина върху интензивността на прѣстѣпната наклонностъ, въ свързка съ влиянието на възрастта, вѣроизповѣданието и народността на осъденитѣ лица, споредъ мѣстото, гдѣто тѣ сѣ проявили тая наклонностъ. Въ тая таблица сѣ обработени малко по-подробно прѣдишнитѣ осъждания на осъденитѣ лица.